

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพรายการเด็กทางโทรทัศน์" เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาหาข้อกำหนดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพรายการเด็กทางโทรทัศน์จากมุมมองของกลุ่มผู้ประเมินแต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการวิจัยเอกสาร (Document Research) สำหรับกลุ่มผู้ประเมินกลุ่มรัฐ และกลุ่มทางสังคมที่ห่วงใยเด็ก และใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) สำหรับกลุ่มผู้ประเมินที่เป็นผู้ผลิตรายการเด็กทางโทรทัศน์

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

1. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

เอกสารกฎหมาย คำสั่ง นโยบายของรัฐ เอกสารงานวิจัยและงานสัมมนาทางวิชาการ รวมทั้งสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย เรื่อง "เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพรายการเด็กทางโทรทัศน์"

1.1 เอกสารนโยบายและแผนพัฒนาเด็กระยะยาว 2522

1.2 เอกสารแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - 9

1.3 เอกสารระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.)

1.4 เอกสารแผนพัฒนาสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคม เพื่อการพัฒนาคนและสังคม พ.ศ.2542-2551

1.5 เอกสารแผนส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน พ.ศ. 2546-2549

- 1.6 เอกสารมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2546
- 1.7 เอกสารระเบียบวาระการประชุมคณะทำงานเพื่อเตรียมการดำเนินงานตามนโยบายการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและครอบครัวครั้งที่ 4/2546
- 1.8 เอกสารประกาศคณะกรรมการพิจารณาผลงานสื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน เรื่อง ผลการพิจารณาผลงานสื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน ครั้งที่ 20 (ปี 2544 – 2545)
- 1.9 เอกสารประกาศการสนับสนุนโครงการรายการโทรทัศน์และวิทยุสำหรับเด็กและเยาวชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- 1.10 เอกสารสรุปงานวิจัยของโครงการ Tv4kids เรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์ในการชี้วัดระดับคุณภาพของเนื้อหารายการโทรทัศน์: Quality Rating Criteria” โดย พญ. พรรณพิมล หล่อตระกูล, รศ.ดร. พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร และ อ.อิทธิพล ปรีดีประสงค์
- 1.11 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต เรื่อง “กระบวนการในการให้รางวัลรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก” ของ นพปฎล กฤตโตปการ
- 1.12 เอกสารสรุปการเสวนาเรื่อง “รายการเด็กในฝัน อยากเห็นเป็นอย่างไร” โดย คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ วุฒิสภา, สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยและคณะทำงานด้านเด็ก

2. แหล่งข้อมูลบุคคล

ข้อมูลบุคคล เป็นนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการเด็กทางโทรทัศน์ ทั้งเจ้าของสถานี และผู้ผลิตรายการเด็กทางโทรทัศน์ ซึ่งจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพรายการเด็กทางโทรทัศน์ในมุมมองของตนเอง โดยสามารถรวบรวมผู้ให้สัมภาษณ์ได้ดังนี้

2.1 คุณจิรพัฒน์ อุดมผล

รองประธานบริษัทเรียลเน็ท โซลูชั่น จำกัด ผู้ผลิตรายการ "คิดได้คิดดี"

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ทุกวันอาทิตย์ เวลา 7.00 – 7.25 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2548

2.2 คุณทศพล ศิริวิวัฒน์

ผู้ควบคุมการผลิตรายการ "ดาตฟ้าทำทดลอง"

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทุกวันอังคาร เวลา 17.00 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2548

2.3 คุณสุพิทย์ รัตติคุณโชติ

หัวหน้าผู้ควบคุมการผลิตรายการโทรทัศน์ (Head Producer) บางกอกการละคอน บริษัท บีอีซี-เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)

รายการดาวอัศจรรย์ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกวันพุธเวลา 16.30 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2548

2.4 คุณวิวัฒน์ วงศ์ภักฐิติ

พิธีกรและผู้ผลิตรายการ "ซูปเปอร์จีว"

ออกอากาศทางโมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.) ทุกวันอาทิตย์ เวลา 7.00 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2548

2.5 คุณวรินทร์เนตร ศิริโชติชำนาญ

ผู้ควบคุมการผลิตรายการ "ขบวนการนักอ่าน"

ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ทุกวันพฤหัสบดีเวลา 17.30 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2548

2.6 อาจารย์เต๋อใจ ศรีมารุต

ผู้ควบคุมการผลิตรายการ "โลกใบจิ๋ว"

ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ทุกวันจันทร์
เวลา 17.00 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2548

2.7 คุณนิรมล เมธีสุวกุล

พิธีกรและผู้ควบคุมการผลิตรายการ "ทุ่งแสงตะวัน"

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกวันเสาร์ เวลา 7.00 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2548

2.8 คุณธงชัย ชันเสวิกุล

กรรมการผู้จัดการบริษัทบีบีทีวี โปรดักชั่น จำกัด ผู้ควบคุมการผลิตรายการ
"พ่อครัวตัวน้อย"

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทุกวันจันทร์ และ อังคาร เวลา
16.30 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2548

2.9 คุณเกียรติสุดา ภิรมย์

ผู้ควบคุมการผลิตรายการ "เจ้าขุนทอง"

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทุกวันพุธ-ศุกร์ เวลา 16.30 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2548

2.10 อาจารย์พรจันทร์ จันทวิมล

ผู้อำนวยการรายการ "บ้านเด็กดี"

ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ทุกวันอังคารเวลา
17.00 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2548

2.11 คุณธีรนนท์ นาคทอง

ผู้ช่วยผู้ควบคุมการผลิตรายการ "นาร์กน่ารู้ สเปเชียล"

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 7.00 น.

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2548

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ มีวิธีการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร เช่น เอกสารกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ รวมทั้งสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยเก็บรวบรวมจากห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ และหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก ศูนย์ข้อมูลไทยรัฐ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) อินเทอร์เน็ต งานสัมมนาต่างๆ และจากแหล่งข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) แหล่งข้อมูลกลุ่มนักวิชาชีพ ได้แก่ ผู้ผลิตรายการเด็กทางโทรทัศน์ ตามรายชื่อที่ระบุไว้ข้างต้น โดยทำการนัดหมายเป็นรายบุคคล และได้ทำการสัมภาษณ์ที่สำนักงานบริษัทของผู้ผลิตแต่ละคน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งแยกข้อกำหนดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของรายการเด็กทางโทรทัศน์ในมุมมองของกลุ่มผู้ประเมินแต่ละกลุ่ม ดังนี้
 - กลุ่มรัฐ
 - กลุ่มทางสังคมที่ห่วงใยเด็ก
 - ผู้ผลิตรายการเด็กทางโทรทัศน์

2. ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำข้อกำหนดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพของรายการเด็กทางโทรทัศน์ของทั้ง 3 กลุ่มมาเปรียบเทียบหาข้อแตกต่างและหาจุดร่วมที่อาจนำไปพัฒนาเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ร่วมกันในการประเมินคุณภาพรายการเด็กทางโทรทัศน์

การนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง “เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพรายการเด็กทางโทรทัศน์” ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลและผลการศึกษาโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ ประกอบกับการยกตัวอย่างจากบทสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล โดยแบ่งออกเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ ผลจากการศึกษาข้อกำหนดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพรายการเด็กทางโทรทัศน์จากมุมมองของกลุ่มผู้ประเมินแต่ละกลุ่มนำเสนอในบทที่ 4 และผลจากการวิเคราะห์หาจุดร่วมและข้อแตกต่างของข้อกำหนดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพรายการเด็กทางโทรทัศน์จากมุมมองของกลุ่มผู้ประเมินแต่ละกลุ่มจะนำเสนอในบทที่ 5 และในบทที่ 6 จะเป็นการสรุปผลวิเคราะห์ อภิปรายผล ข้อจำกัดในการวิจัย และการเสนอแนะประเด็นเพื่อการวิจัยในอนาคต